

Tartalom:

Tartalom

Számítógép és környezet.....	3
Szervezetten könnyebb.....	3
Süssünk, süssünk valamit!.....	3
Nem is olyan egyszerű!.....	5
A billentyűzet.....	5
Egerésszünk.....	5
Rend a lelke mindennek!.....	6
II. Infotechnológia.....	8
Élet és információ.....	8
Jelek és kódok.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Adatok.....	10
Mire jók az algoritmusok?.....	11
Rajzoljuk le elképzeléseinket.....	12
Robotjátékok.....	13
Rajzol a Teknőc.....	14
Ismétel a teknőc.....	15
Kört rajzol a teknőc.....	16
Érdekes rajzokat készít a teknőc.....	17
Tanul a teknőc.....	18
Építkezik a Teknőc.....	19
Paramétert használ a Teknőc.....	20
Tapétáz a teknőc.....	21
Programozás.....	22
Adatok.....	23
Változó.....	24
Változók gyakorlása.....	25
III. Alkalmazói ismeretek.....	26
Kerekecske, dombocska, vesszőcske.....	26
Ami egy képből kihozható.....	26
Szövegelünk, szövegelünk.....	26
Ki írhatta?.....	27
Bekezdésformázás:.....	27
Összefoglalás:.....	28
Az SDT használata.....	28
Információk, adatok.....	28
Így is sorba, úgy is sorba.....	29
Hallgatózzunk!.....	30
Mozgás!.....	30
IV. Infokommunikáció.....	32
Hálózat.....	32
Információ keresése az Interneten.....	34
Hatékony információkeresés.....	36
Fórumok, csevegés.....	38
Levelezőprogramok.....	40
Levél írása – másképpen.....	44
V. Információs társadalom.....	46

Személyi és személyes adataink.....	46
A számítástechnika története – a kezdetek.....	48
A számítástechnika története – számítógépes generációk.....	50
Magyar tudósok. Számítógépek a mindennapokban.....	52
Számítógépek mindenhol! A túlzás veszélyei.....	55
VI. Könyvtár, médiainformatika	56
Önállóan a könyvtárban	56
A könyvtár szolgáltatásai, tájékozódás a könyvtárban.....	58
Számítógép és könyvtár	61
Felkészülés a könyvtárban egy kiselőadásra	63
Könyvtárak és az Internet.....	65

Számítógép és környezet

Szervezetten könnyebb

1. A számítógépnél enni, inni tilos!
A számítógép hátlapját, vezetékeit babrálni tilos!
A számítógéphez vizes maszatos kézzel nyúlni tilos!
A számítógépes teremben csak tanári felügyelet mellett tartózkodhatsz!
2. Pl. A számítógép drága eszköz, ne rongáld!
Tiltást kifejező tábla, pl: Tilos bármilyen beállítást megváltoztatni!
A gépet és az eszközöket rendben hagyd magad után!
Ha bármi rendellenességet észlelsz, szólj tanárodnak!
3. A számítógép alkatrészei a gép házában találhatók. Különböző eszközöket csatlakoztatunk hozzá vezetékkel, vagy vezeték nélkül. Megbeszélhetjük az egyes eszközök feladatait, kinek milyen eszköze van otthon.
4. Pl. Csak napi fél órát számítógépezhet a gyerek. Csak akkor számítógépezhet, ha mindent megtanult másnapra. Az interneten csak néhány, gyerekeknek való oldalra léphet be.
A testvérek megbeszélnek, hogy ki mikor gépezhet. Akinek a házi feladata elkészítéséhez kell a számítógép az előnyt élvez. Tilos egymás mappáihoz nyúlni, onnan bármit is kitörölni.
5. Menjen friss levegőre is! Sokat sétáljon, szaladgáljon, sportoljon valamit. Egy előre kitűzött időnél többet ne töltsön a gép előtt.

Süssünk, süssünk valamit!

1. Adatok bevitele, feldolgozása, továbbítása, tárolása,
2. Monitor 8
Központi egység 9
egér 10
nyomtató 11
billentyűzet 6
mikrofon 1
cédé 2
szkenner 7
hangfal 5
memória 12
webkamera 3
flopi 4
3. Kimeneti eszközök a
hangfal, monitor, nyomtató
4. Bemeneti eszközök:
mikrofon, webkamera, billentyűzet, szkenner, egér
5. Az előző feladatban szereplő eszközöket kell tenni a megfelelő helyre.
A központi egységhez elfogadható a gépház is, amelyben megtalálható a központi egység és a memória.

A hálózati eszközök: modem.

Háttértárak a flopi, cédé, dévédé, wincseszter, pendrájv.

6. HÁLÓZATI ESZKÖZÖK

BEMENETI ESZKÖZÖK: Billentyűzet, egér, szkennel, mikrofon, digitális fényképező, digitális kamera

KIMENETI ESZKÖZÖK: monitor, hangfal, nyomtató

HÁTTÉRTÁRAK: wincseszter, flopi, dévédé, pendrájv

7. A számítógép feladatai:

Ezt megvalósító eszközök összefoglaló neve:

Az adatok	bevitelle	beviteli eszközök
	feldolgozása	központi egység és a memória
	tárolása	háttértárak
	fogadása, továbbítása	hálózati eszközök
	eredmények megjelenítése	kimeneti eszközök

8. Ha a számítógépeket összekapcsoljuk egymással, hálózatról beszélünk. Az internet egy világméretű számítógépes hálózat. Az interneten lehet keresni (böngészni), levelezni, beszélgetni (hirdetni).

9. hangfal, monitor, nyomtató, mikrofon, billentyűzet, szkennel, egér

Kimeneti eszközök ezek közül: hangfal, monitor, nyomtató

10. Bemeneti eszközök: egér, billentyűzet, szkennel, mikrofon, digitális fényképező,

Kimeneti eszközök: monitor, hangfal, nyomtató

11. Háttértárak: wincseszter, flopi, cédé, dévédé

12. Megfejtések:

BILLENTYŰZET

EGÉRPAD

MONITOR

MIKROFON

HÁTTÉRTÁR

13. Kimaradt!

14. Monitor

webkamera

billentyűzet

háttértárak (cédé, dévédé, pendrájv, wincseszter, flopi)

egér

15. NYOMTATÓ

HARDVER

MONITOR

FLOPI

EGÉR

BILLENTYŰZET

HANGFAL

Megfejtés: MEMÓRIA

16. a) memória, mert az nem bemeneti eszköz.

b) Monitor, mert az nem háttértár

c) Szkennel, mert az nem kimeneti eszköz

17. memória

központi egység

memória

18. KÖZPONTI EGYSÉG

HARDVER

MEMÓRIA

Nem is olyan egyszerű!

1. Perifériák
Számítógépház: m, k
Számítógép: e, b, sz, n, h
2. szoftverek
hardver
ablak
operációs rendszer
3. Bal oldalon: ikonok, start gomb
Jobb oldalon: asztal, háttér (Ez a kettő felcserélhető), tálca
Középen: Futó program
4. Bal oldalon: menüsor
Jobb oldalon: címsor, gördítőcsúszka, gördítőszáv, gördítőnyíl, keret
5. Balról jobbra haladva: Tálcára tevés gomb, méretező gomb, bezárás gomb
6. Az operációs rendszer feladatai:
Kezeli a **hardver** eszközöket.
Futtatja a **programokat**.
Szállítja és raktározza az **adatokat**.
A monitoron keresztül kommunikál a számítógép **kezelőjével**.

A billentyűzet

1. A nyilak balra, fel, jobbra és lefelé mutatnak.
2. Felülről lefelé:
Shift billentyű
Enter billentyű
Caps Lock billentyű
Visszatörlés billentyű
Space billentyű
3. Megfejtés: ÜGYES
4. Felülről lefelé haladva:
Space billentyű
Kurzormozgató billentyűk
Caps Lock billentyű
Visszatörlés billentyű
Enter billentyű
Shift billentyű

Egerésszünk

1. 1-d)
2-a)
3-e)
4-b)
5-c)
2. Ugrópont a neve, ha ott kattintunk duplát az egérrel, akkor egy újabb oldalra léphetünk át
3. wincseszter, flopi, cédé vagy dévédé, pendrájv

4. Értelemszerűen minden háttértár a gépházon hozzá tartozó helyre kerül.
Felülről lefelé a gépházon: cédé vagy dévédé meghajtók (felcserélhetők, sőt az is elfogadható, hogy ugyanaz a meghajtó tudja kezelni a cédé és a dévédét is.
flopimeghajtó
pendrájv csatlakozóhely
5. CÉDÉ
FLOPI
PENDRÁJV
DÉVÉDÉ
MEREVLEMEZ
6. Az adatok tárolását végzik a háttértárak.
7. Háttértárak: flopi, cédé, wincseszter
8. cédé

Rend a lelke mindennek!

1. flopi meghajtó A:
wincseszter C:
cédé meghajtó D:
2. Ikonok
3. Fájlokhoz tartozó betűk: J F L Á
Megfejtés: FÁJL
Meghajtókhoz tartozó betűk: D D V
Megfejtés: DVD
Mappa betűjele: M
4. A készülő rajzot munka közben a számítógép **memóriája** tárolja.
Ennek tartalma a gép **kikapcsolásakor** elvész.
Munkánkat, ha meg akarjuk **őrizni**, háttértárra kell menteni.
A könnyű áttekinthetőség érdekében a háttértárakon mappákat hozunk létre.
A fájlokat a **mappákba** mentjük.
A mappák további **almappákat** tartalmazhatnak.
Így bonyolult mappaszerkezet jön **létre**.
5. Az A meghajtóra, ami általában flopi.
A Rajzok mappa van nyitva.
A rajzok mappában található.
Rajzról.
Programok, Rajzok, Szövegek.
C:-vel jelölt wincseszter.
6. a Dokumentumok mappa van nyitva.
Első munkám, levél, Polcok
Almappája van az Alkalmazások, Comlogo és Ecdl mappáknak (A mappa előtt álló + jel jelzi ezt).
7. Képek mappának
Nincs almappája: Álló, Mozgó, Szövegek, Népzene, Rock, Klasszikus. Ezek közül legalább a Szövegek mappát illik észrevenni.
Képek mappába, ott is az Álló mappába.
A Képek mappának
A Zenék mappának
Álló és Mozgó
Zenék almappája

Zenék\ Népzene
Szövegek mappába.

II. Infotechnológia

Élet és információ

*** 1. feladat:** Osztálykirándulásra indultok holnap, jó lenne tudni, hogy milyen ruhát tegyél a hátizsákba, ehhez kéne tudni, hogy milyen idő lesz holnap.

tévé, rádió, újság, internet, képújság, számítógép.....

Gyűjtsd össze, honnét
szerezhetsz információt
az időjárásról?

***2. feladat:** Melyik érzékszervedet hívtad segítségül ahhoz, hogy megtud milyen lesz az idő?

9_3

Karikázd be!

****3. feladat:** Vizsgáld meg, azt az érzékszerved, amit nem karikáztál be. Tudnál-e olyan példát mondani, amikor ezeket használod fel.

Kiteszem a kezem, és azzal nézem meg, hogy esik-e az eső.

.....

****4.feladat:** Honnét szerezhetsz információt? Végezz kutató munkát!

Figyeld meg egy napodat, és jegyezd le, hogy kitől, illetve hány információt kaptál. Ennek alapján színezd ki az oszlopokat!

Otthoni feladatnak adhatjuk!

****5. feladat:** Olvass az adatokból!

Honnét szerezted a legtöbb információt? Mit gondolsz, ez általában igaz, vagy csak erre a napra volt igaz?

A táblázatból olvassák le az adatokat!

Honnét szerezted a legkevesebbet?

a táblázatból kiolvasható!

Jelek és a kódok világa

t jeleket?

1. esős nap
2. változékony idő
3. derült nap
4. napos idő
5. szélirány keleti
6. fronthatás nincs
7. viharjelző rendszer kettes fokú
8. szélirány - déli

***2. feladat:** A jelek egész életünket végig kísérik. Már az ...
rá?

éneke-zene tantárgy

piktogram tervezése pl. matematika tantárgyhoz, ami lehet egy vonalzó, szám, stb.

4.feladat. Tornagyakorlat bemutatása.

Személyi adatok

1. feladat:

Kati a nyáron sokat olvasott.

Ma szép idő lesz.

Kati a nyáron elolvasott 3 könyvet.

Ma országszerte napos idő várható, 28 fok csúcshőmérséklettel, fronthatás nincs.

Budapest, Vörösmarty u. 156-ban lakom.

Budapesten élek.

Pisti szeret internetezni

Pisti e-mail címe: pistikevagyok@gmail.com

2. feladat: Aláhúzással jelöljék számukra mik a fontosak a telefonnál.

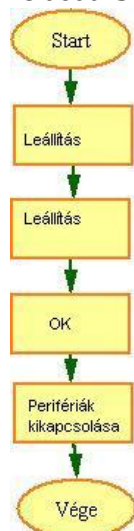
3. feladat:

időjárás eleme: napsütés, hőmérséklet, szél, csapadék

4. feladat: kb. 2 hétre

Mire jók az algoritmusok?

1. feladat: Számítógép bekapcsolása
2. feladat Start-Leállítás-Leállítás – OK – Perifériák kikapcsolása

3-5-ig feladat megoldása önállóan, saját elképzelés alapján.

Rajzoljuk le elképzeléseinket

1. feladat:

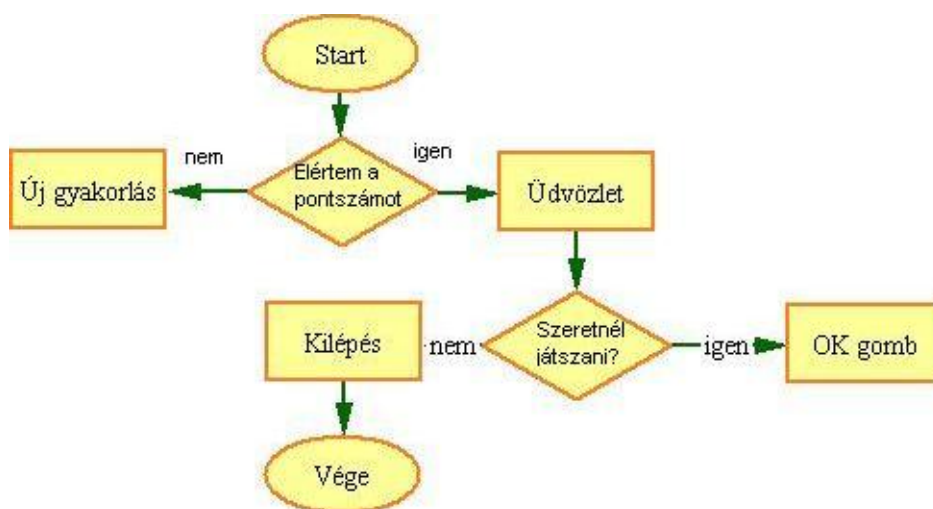
Be osztályod évfolyama

Be osztályod azonosítója

Be: perc

2. feladat: Elérted a pontszámot?

3. Továbbszeretnél lépni?

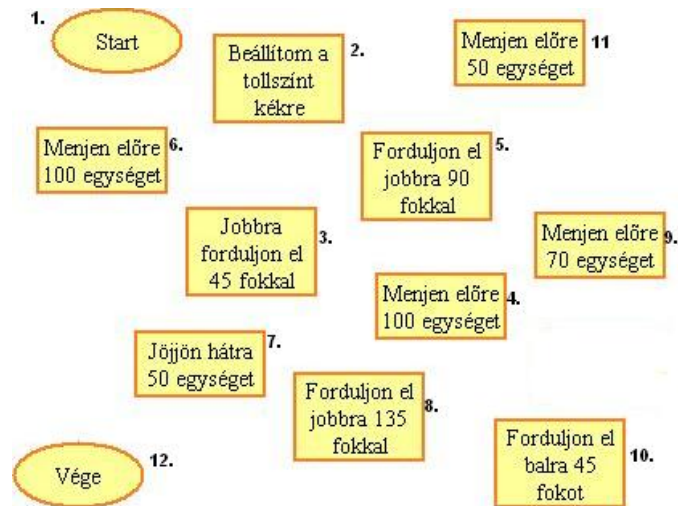
Robotjátékok

1. feladat: előre 1, előre 1, előre 1, balra 90, előre 1, jobbra 90, előre 1
2. feladat: hátra 3, jobbra 90, előre 1,
3. feladat:
4. feladat: előre 1, balra 90, előre 1, jobbra 90, előre 1, balra 90, előre 3, balra 90, előre 2, balra 90, előre 3, balra 90
5. balra 90, előre 50

Rajzol a Teknőc

1. feladat: Tlsz! „piros előre 100 hátra 50 jobbra 90 előre 50 balra 90 előre 50 hátra 100 Egy H betűt rajzol a teki.

2. feladat:

3. feladat:

e _5_ b _90_ e _1_ b _90_ e
 2 j _90_ e _1_
 j _90_ e _2_ b _90_ e _1_ b
 90 e _5_ b _90_
 e _1_ j _90_ e _2_ j _90_ e _1_
 b _90_
 e _2_ b _90_

6. feladat:

Hollandia

Irán

Albánia

Luxemburg

7. feladat: tollatfel

Ismétel a teknőc

1. feladat: ismétlés 10 [előre 25 tf e 10 tl]
2. előre 100 hátra 100 j 360/18
ismétlés 18[előre 100 hátra 100 j 360/18]
3. feladat:

Ismétlés 2[előre 10 ismételés 5..[szedd]]

4. feladat:

Ismétlés 3[előre 10 ismétlés 7[szedd] ismétlés 4[szedd] ismétlés 3 [szedd]

5. feladat:

Ismétlés 4[előre 100 j 90]

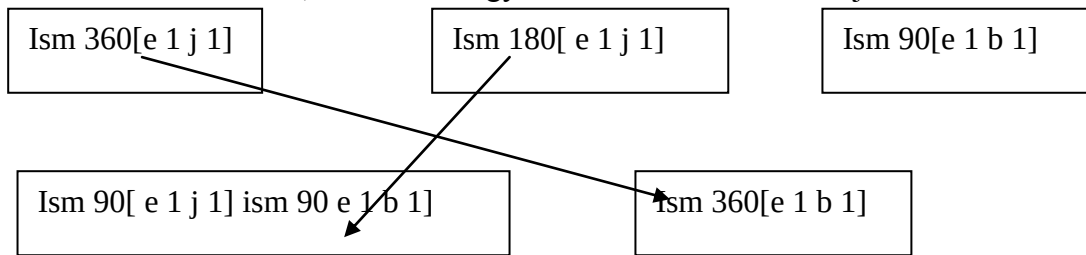
Ismétlés 6[előre 100 j 60]

Ismétlés 5[előre 100. j 72.]

Ismétlés 3[előre100 j 120]

Kört rajzol a teknőc

***1. feladat:** Kösd össze, ahol a Teki ugyanazokat az alakzatokat rajzolná!

2. feladat

Szirom elkészítése:

Ismétlés 180[e 1 j 1]j 90

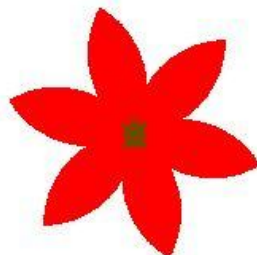
Ismétlés 180[e 1 j 1]j 90]

színez

Tf j 20 e 20 tlsx! „piros tölt hátra 20 b 20 tl

virág

ism 6[szirom j 360/6]

tollszín

Tollvastagság! 2 tollszín! 14

Érdekes rajzokat készít a teknőc

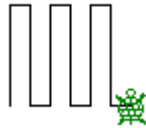
1. feladat: Ism 24[előre 100 lenyomat hátra 100]j 360/24
2. feladat: Ism 6[ism 6[e 50 lenyomat j 60]j 60]
3. ismétlés 6[tollszín! tetsz betűzd [szia] j 60]

Tanul a teknőc

1. feladat:

- 4 Eljárás utasításainak írása
- 1 Memória ikonra kattintás
- 7 Az eljárás meghívása nevének beírásával
- 5 Szerkesztő ablak bezárása
- 2 Elemek \ Új eljárás menüpont választása
- 6 Memória ablak bezárása
- 3 Az eljárás nevének megadása

2. feladat megoldása:

3. feladat:

tanuld négyzet

ismétlés 4[előre 100 j 90]

vége

tanuld háromszög

ismétlés 3[előre 100 j 120]

vége

tanuld hatszög

ismétlés 6[előre 100 j 60]

vége

Építkezík a Teknőc

1. feladat: Megoldása logo programban a var.lgp fájlban.

Paramétert használ a Teknőc

1. feladat:

Előre :hossz Mennyit lépjen?

Jobbra :ford Mekkora forduljon?

Ismétlés :szög Hányszor ismételjük?

2. feladat:

Tanuld sokszögek :hossz :szög :ford
ism :szög.[e hossz..j ford..]
Vége

3. feladat

Sokszögek 100 5 72 ötszög

Sokszögek 100 6 360/6 hatszög

Sokszögek 100 4 90 négyzet

7. feladat Kilencágú csillag

8. feladat: Összefüggés megállapítása:

A hatszögnél, azért nem kapunk csillagot, mert a 6-nak a 2-vel, 3-mal, is van közös osztója.

Tapétáz a teknőc

1. feladat:

Tanuld minta1 :emelet :db
ismétlés :emelet[sor :db]
tf e 25 b 90 e :db*25 j 90 tl
vége

2. feladat:

Tanuld minta2 :emelet :db.....
Ismétlés :emelet [sor1 :db]
Tf e 35 b 90 e:db*35 j 90 tl
vége.....

3. feladat: Sorminta:

Tanuld sor2 :db.....
Ism :db[négyzetf négyzetp]
Tf e 35 b 90 e :db*(2*35)j 90 tl.....
vége

Minta megoldása:

Tanuld minta3 :emelet :db.....
Ism :emelet[sor2 :db].....
Tf e 35 b 90 e:db*(2*35) j 90 tl.....
vége

Programozás

1. feladat:

a:=24

b:=16

c:=50

2-7-ig feladat megoldása a programozas.pas néven

Adatok

1-11 feladat megoldása adatok.pas néven

Változó

1. feladat:

hónap (értéke: 1 és 12 közé esik) _____ szám

hónap (január, február, december) _____ string

név (25 karakterből álló név) _____ string

2. feladat:

A:=13

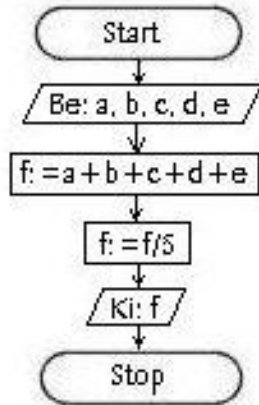
C:=4

3. feladat: Bekér két számot, majd az első számot elosztja a második számmal, és kiírja az eredményt.

4. feladat: Bekér egy számot, majd megszorozza 4-gyel

Változók gyakorlása

1. feladat: Bekér 5 számot, majd kiszámolja ezek átlagát kiírja az eredményt.

2. feladat: A feladat megoldása atlag.pas néven.
3. feladat Kiírja: Repül a nehéz kő

III. Alkalmazói ismeretek

Kerekecske, dombocska, vesszőcske

1. SZ, Í, N, K, E, V, E, R, É, S
Megfejtés: SZÍNKEVERÉS
2. NAGYÍTÓ
CERUZA
FESTÉKSZÓRÓ
3. I, I, I, N
4. Másolás előtt a másolandó képrészletet ki kell **jelölni**.
A kijelölés **egérrel** történik.
Beillesztés után a képrészletet a megfelelő helyre kell **mozgatni**.
5. Megfejtés: KICSINYÍTÉS
Ellentéte a nagyítás.
Közös névvel: átméretezés
6.

M ásolás	át m éretezés	beille s z tés	d öntés
ki v ágás	kije l ölés	nagy í tás	f orgatás
7. Döntés műveletet kell végezni
8. nagyítás, tükrözés függőlegesen, tükrözés vízszintesen, beillesztések

Ami egy képből kihozható

1. M, E, G, N, Y, I, T, Á, S
2. Új lapot lehet kérni a mesekönyvbe fehér lapok képe
Meg lehet nyitni egy korábban készített mesekönyvet könyvből kifelé mutató nyíl
Menteni lehet a mesekönyvet flopi képe
Nyomtatni lehet a mesekönyvet nyomtató képe
Törölni lehet a kijelölt lapot kuka képe
3. Az első nagyítóba + jelet a másodikba – jelet kell rajzolni.
4. Jobbra néző arcot kell rajzolni.
Lefelé fordított házat kell rajzolni.

Szövegelünk, szövegelünk

1. A szavak között üres helyet lehet vele kihagyni: Space
Lenyomásával új sort kezdhethetünk: Enter
A kurzort lehet vele mozgatni föl, le, balra, jobbra: Kurzormozgató billentyűk
Ha lenyomjuk, akkor nagybetűt írhatunk: Shift billentyű
Ha lenyomjuk, akkor folyamatosan nagybetűt írunk.
Ha újra lenyomjuk, akkor visszaáll a kisbetűs írásmód: Caps Lock billentyű
Karakter lehet vele visszatörölni: Visszatörölés billentyű
2. 1. Ü
2. G
3. Y
4. E
5. S
3. Shift, Space, Caps Lock, AltGr, Kurzormozgató billentyűk, Num Lock billentyű

4. A kurzor megmutatja, hogy a **szöveg**ben hová kerül a következő beírt karakter. Szövegjavításánál a **kurzort** a javítás helyére kell vinni. Ez történhet **egér**kattintással, vagy a SHIFT+ kurzormozgató billentyűkkel.
5. karakter, szó sor, mondat, bekezdés, oldal, dokumentum
vagy
karakter, szó, mondat,sor, bekezdés, oldal, dokumentum
6. sor, karakter, szó, mondat, bekezdés, dokumentum, oldal
7. A mentés, mert az nem szövegegység.
8. I, I, H
9. áthelyezés, másolás

Ki írhatta?

1. Formázás előtt a karaktert ki kell jelölni. A kijelölés történhet **egér**-rel vagy **billentyűzet**-ről. A formázási beállítások a **kijelölt** karakterre érvényesek.
2. i, um, k, jelöl
3. betűstílus, betűtípus, betűméret
betűtípus, betűméret, betűstílus
betűméret, betűstílus, betűtípus
4. Karakter típusának beállítása
Karakter méretének beállítása
Karakter stílusának beállítása
5. Félkövér és aláhúzott, 10 pont a mérete, Impact
10 pont, Arial, dőlt
félkövér és dőlt, 14 pont, Verdana
Tahoma, 9 pont, félkövér és aláhúzott
12 pont, félkövér, dőlt és aláhúzott, Times New Roman
6. Tegnap sokat olvastam. A könyv a járművekről szólt. Volt kép a bicikliről, a tűzoltóautóról és a buszról. Olvasás után játszottam a kutyámmal. A barátom is átjött hozzánk. Jót futkároztunk az erdőben. A kutyánk olyan messze elfutott, hogy nem hallotta, hiába szölongattuk. Nagyon megijedtünk, hogy megkerget egy macskát, vagy összeverekszik egy másik kutyával. Szerencsére semmi baj nem történt. Vidáman mentünk haza.
Sok osztálytársam van. Van, aki mindig mosolyog, van, aki komoly, és sajnos olyan is van aki szomorú. A szomorúnak mindig készítek valami ajándékot, sokat beszélgetek vele vidám dolgokról és így ő is vidám lesz.
Reggel ha hétkor kelek fel, akkor nagyon kell sietnem, hogy időben az iskolába érjek.
Délután kettőre már megebédeltünk és játszottunk is az udvaron. Ilyenkor kezdődik a délutáni tanulás. Ha süt a nap, és nem esik az eső, akkor még iskola után is ki tudok menni a barátaimmal játszani.

Bekezdésformázás:

1. Balra zárt: a)Középre zárt: c) Jobbra zárt: d) Sorkizárt: b)
2. Bekezdés vége jeltől bekezdés vége jelig. (Két Enter közötti rész.)
3. megfejtés: SORKÖZ
4. b)
5. balra, jobbra, balra

6. Karakterformázás: betűstílus, dőlt, aláhúzott, betűtípus, betűméret, félkövér
Bekezdésformázás: térköz, behúzás, sorkizárt, jobbra zárt, balra zárt, középre zárt
Megfejtés: Sorköz

Összefoglalás:

1. Karakterformázás: 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10
Bekezdésformázás: 1, 4, 6
2. Karakter: A betűk, számok és írásjelek együttes neve.
Sor: A bal margótól a jobb margótól tartó szövegrész.
Bekezdés: Két Enter közötti szövegegység.
3. félkövér, dőlt, aláhúzott betűstílusok, balra, középre, jobbra, és sorkizárt bekezdésformázás
4. 1. oldal
2. sor
3. kivágás
4. típus
5. másolás
6. karakter
7. inverz
8. Shift
9. kurzor
10. mondat
Megfejtés: DOKUMENTUM

Az SDT használata

1. Baloldalon fentről lefelé haladva:
Vissza a nyitólapra, Bejelentkezés, Tananyagok, Gyorskereső, Fogalomkereső
Fent balról jobbra haladva: Tallózás, Összetett keresés, Regisztráció, Témacentrum
2. állókép, hang, animációs feladat, mozgókép, szöveg (magyarázat)
3. Kutatás, Space, Logo, Mozilla, Rajzoló, Jelszó, Nyitólap, Fájlok, ablak
Megfejtés: TALLÓZÓFA
4. A tallózófa egy mappaszerkezet.

Információk, adatok

1. Az osztály összetételének megfelelően kell kitölteni.
2. A tanuló adatainak megfelelően kell kitölteni.
3. Pl. 26 fő, 380 Ft, 11 éves
4. pl a tanuló neve, anyja neve, lakhely neve, utcanév

5. Számítógéphez tartozik: S, Z, U, P, E, R

Könyvtárhoz tartozik: K, Ö, N, Y, V, E, K

6. Pl. Hétfő: tanulás, játék a szabadban, olvasás stb.

7. Focizik 10 fő, kézilabdázik 5 fő, nem jár sportkörbe 5 fő.

8.

Napok:	Max hőmérséklet (°C)
Hétfő	13
Kedd	10
Szerda	15
Csütörtök	17
Péntek	9
Szombat	9
Vasárnap	10

9.

Osztály:	Elolvasott könyvek száma (db):
1.	4
2.	6
3.	7
4.	10
5.	12

Így is sorba, úgy is sorba

1.

Állat fajtája:	Kutya	Macska	Aranyhörcsög	papagáj
Az állat neve:	Bodri	Kormi	Köszméte	Lóri

2.

Vásárolt dolog:	fűzet	toll	radír	matrica
Ára:	100 Ft	150 Ft	50 Ft	Nem vett

3.

Név:	Osztály:	Testmagasság:
Fehér Anita	1. osztályos	120 cm
Kiss Károly	2. osztályos	134 cm
Lila Lilla	3. osztályos	132 cm
Aranyos Anna	4. osztályos	146 cm
Fekete Péter	5. osztályos	154 cm

4.

Név:	Osztály:	Testmagasság:
Fekete Péter	5. osztályos	154 cm
Aranyos Anna	4. osztályos	146 cm
Kiss Károly	2. osztályos	134 cm
Lila Lilla	3. osztályos	132 cm

Fehér Anita	1. osztályos	120 cm
-------------	--------------	--------

Hallgatózzunk!

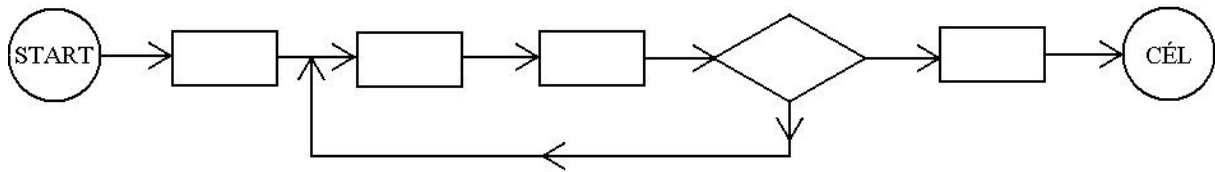
1. nyomtató, hangkártya, szkenner, hangfal, mikrofon
2. A dal.doc a kakukktojás, mert az nem hangfájl.
3. Megfejtés: ÜGYES
4.
 1. hangszóró
 2. hangfájl
 3. lejátszás
 4. mozifilm
 5. mikrofon
 6. videokártya
 7. felvétel
 8. memória
 Megfejtés: RAJZFILM
5.
 1. gyors hátratekerés
 2. gyors előretekerés
 3. lejátszás
 4. szünet
 5. felvétel

Mozgás!

1. A kipótolt szavak:
 1. LEJÁTSZÁS
 2. ÁLLJ
 3. ISMÉTLÉS
 4. SEBESSÉG
 5. FIGURA NEVE
 - 6 ÚJ FIGURA HOZZÁADÁSA
 7. TÖRLÉS
 8. KÖZÉPRE
 9. SZÍN
 10. ELŐRE
 11. SZERKESZTÉS
 12. MEGFORDÍTÁS
 13. MÉRET
 14. HÁTRA
 15. KÖVETKEZŐ KÉPKOCKA
2. A figurákon található összes karikát ki kell színezn.
3. A figura előző fázisbeli helyzetét.

4. A középső figura „ízületeit” (apró karikák) pirosra kell színezni, a másik kettőét kékre.

5.

folyamat.jpg

START, ny, f, k, e, i (Visszafelé mutató nyílra kerül) n (A jobbra mutató nyílra kerül) b, CÉL

6.

Fázisok az 1, 2, 3,.....9 számmal jelölt képek.

A rajzfilm 9 képkockából áll.

Az elsőn füves rétet

A hatodikon bimbós virágot

Az utolsón kinyílt virágot.

A 9. képkocka van kijelölve.

7. 1, 4, 3,2

Megfejtés: FILM

8. 2, 1, 3

9. FÁZIS

VETÍTÉS

NAGYÍTÁS

10. CÍMSOR, MENÜSOR, IKONSOR, SZERKESZTŐABLAK, PALETTA,
ESZKÖZSOR, RAJZLAP, TOLLVASTAGSÁG

11. Megfejtés: SIKERÜLT

IV. Infokommunikáció

Hálózat

* **1. feladat:** Hálózatnak nevezzük, amikor **legalább két számítógépet kötünk össze egymással.**

Ezt megtehetjük **közvetlenül**, vagy egy központi gép, úgynevezett **szerver** segítségével.

** **2. feladat:** A számítógép-hálózatok egyik előnye, hogy **a gépek információt tudnak cserélni egymással**, a másik pedig, hogy **elég egy nyomtatót vagy szkennert vásárolni, és azt a hálózat összes gépe használhatja.**

** **3. feladat:** Karikázd be, amikre feltétlenül szükség van egy számítógépes hálózathoz!

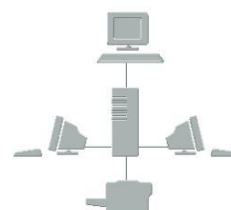
számítógép

telefon

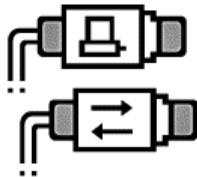
nyomtató

gépek közötti
összeköttetés

egér

vezeték

monitor

kommunikációs
program

hangszóró

Számítógép, gépek közötti összeköttetés, kommunikációs program.

* **4. feladat:** Milyen szempont alapján csoportosítottuk a számítógép-hálózatokat?
Kiterjedtség.

Milyen csoportokat kaptunk így?

Számítógép-hálózat
egy tanteremben
vagy irodában

helyi/lokális

Számítógép-hálózat
egy településen
(épületek között)

városi

Számítógép-hálózat
egy megyében
(települések között)

nagy kiterjedésű hálózat

**** 5. feladat:** Mit jelentenek az alábbi rövidítések?

LAN	Helyi/lokális hálózat (Local Area Network)
MAN	Városi hálózat (Metropolitan Network)
WAN	Nagy kiterjedésű hálózat (Wide Area Network)

*** 6. feladat:** Van-e az iskolában számítógép-hálózat? Ha igen, milyen operációs rendszer fut rajta?

Igen/Nem; Windows NT, Linux, Novell stb.

*** 7. feladat:** Mi az Internet?

Számítógép-hálózatok hálózata.

Információ keresése az Interneten

*** 1. feladat:** Keresd meg, hol vannak nemzeti parkok Magyarországon! Milyen keresőprogramokkal érdemes megpróbálni?

Tematikus keresők (pl. Startlap.hu) vagy Google, honlapok keresői (index.hu, origo.hu stb.).

Mely keresőprogramokkal kaphattuk ezeket az eredményeket?

Magyar Nemzeti Park Igazgatóságok

A hazai **nemzeti park** között van vad folyóvidék, lankás domboság, szétterülő tóvidék, sűrű erdővel borított hegyhát, végtelen síkság és páratlan ...

www.nemzetipark.gov.hu/ - 232k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Balatoni Nemzeti Park Igazgatósága

park villa, balatoni **nemzeti park**, **nemzeti park** igazgatóság, **park** villa csopak, szálláshely csopak, szállás csopak, konferencia, csopak.

www.bfnpi.hu/ - 126k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Bükk Nemzeti Park

Bükk **Nemzeti Park** igazgatóság · Védett természeti területek · Természetvédelmi kezelés · Turizmus, idegenforgalom · Oktatás, bemutatás, ismeretterjesztés ...

www.bnpi.hu/ - 15k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Magyarország	
Balaton-felvidéki NP	
Bükk NP (hivatalos)	
Duna-Dráva NP	
Duna-Dráva NP (nem hivatalos)	
Duna-Ipoly NP	
Esztramos - Aggteleki NP	
Fertő-Hanság Nemzeti Park	

Google, beírva: nemzeti park

Startlap: nemzetipark.lap.hu

(Ugyanezt kapjuk az origo.hu keresőjébe beírva is.)

**** 3. feladat:** Hány nemzeti park van Magyarországon? Írd fel azokat, melyek a lakóhelyedhez közel vannak!

Tíz nemzeti park volt 2008. márciusában. Közeli: iskolától, lakóhelytől (településtől) függően.

**** 4. feladat:** Hol van a hozzád legközelebbi nemzeti park?

Iskolától, lakóhelytől (településtől) függően.

Keresd meg a hozzád legközelebbi nemzeti park honlapján az elérhetőségeit: a látogatóközpont vagy az Igazgatóság címét, telefonszámát!

A nemzeti park honlapján a megfelelő menüben megtalálható.

*** **5. feladat:** Hogyan tudnál eljutni oda: busszal vagy vonattal? Nézd meg a MÁV illetve a Volán honlapján, melyikkel lenne egyszerűbb! Felül a MÁV, alul a Volán honlapjának részlete. (www.elvira.hu és www.volán.hu).

Honnan, hova

Honnan:

Hova:

Érintve:

Keresési feltételek

☐ pótdíj nélkül
☐ átszállás nélkül
☐ kerékpárszállítással

Honnan:

Hova:

Keresztül:

2008 09 04

Találatok rendezése átszállás szerint

Minimális várakozási idő 10 perc

*** **6. feladat:** Mit kell ehhez megadni, beállítani a keresésnél?

elvira.hu és Keresési feltételek-nél van Átszállás nélkül;

Illetve volán.hu, azon a Belföldi menetrend, és lehet a találatokat rendezni: átszállás (jó, ha nincs), indulási idő, utazási idő szerint.

És melyikkel lenne gyorsabb?

Lásd a fenti beállításokat.

Vajon melyik esetben tudnád magaddal vinni a kerékpárod?

Busszal nagyon problémás (ki meri betenni alulra?), vonaton nagyobb csoportnál lehet kerékpárszállító kocsit is kérni.

Hatékony információkeresés

* **1. feladat:** Hol vannak erdei iskolák Magyarországon? Hogy érdemes ezeket megkeresni?

Keresőprogrammal vagy erdeiiskola.lap.hu

Erdei iskolák

"Egész évben nyitva". Magunkról - **Erdei**-iskoláról - Nyitó oldal. Külföldi szálláshelyek. Konferenciák, kiállítások. Linkek. Szállásfoglalás ...
www.erdei-iskolak.hu/fooldal.htm - 2k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Erdei iskola erdei iskolák balatoni diákszállás ifjúsági szállások ...

Balatoni **erdei iskolák**. Olcsó balatoni szálláshely, ifjúsági szállás, diák-szállások. **Erdei iskola**, nyári tábor, osztálykirándulás.
www.balatonierdeiiskolak.hu/ - 18k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Méhészmadár - Erdei Iskola - Harsány

| invitáció | program | elérhetőség | képgaléria | egyéb |
erdeiiskola.com/ - 2k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Üdvözlünk a SZUPPI Ifjúsági szálló, Erdei iskola és Lovasudvar ...

SZUPPI Ifjúsági szálló, **Erdei iskola** és Lovasudvar.
www.szuppi.hu/ - 8k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Erdei Iskola Program

Ez az adatbázis az **Erdei Iskola** Program keretében készült azzal a céllal, hogy megkönnyítse az **erdei** iskolázás iránt érdeklődők tájékozódását. ...
w3.kir.hu/erdei_iskola/ - 12k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Vadóctanya ifjúsági táborok, erdei iskolák	Tábor
Tata: Öreg-tó Club Hotel és Ifjúsági Tábor	Szántód: Ho(s)tel Rév Balaton
Táborok, erdei iskolák a Balatonnál	Dunapataj: Lepke Üdülő és Erdei Iskolai Oktató Központ
Tantestületi kirándulás	Szentbékáll: Szentbékáll -
Egyházaskozár: Szuppi Ifjúsági	Turistaszálló
Szálló, Erdei Iskola	

* **2. feladat:** Hogyan találhattuk ezeket a „lelőhelyeket”?

Egy keresőprogrammal (Google, origo stb.) illetve a Startlap.hu-ról a erdeiiskola.lap.hu-n.

** **3. feladat:** Vannak-e olyan erdei iskolák, amelyek egy nemzeti park területén, vagy annak közvetlen közelében találhatóak? Hogyan tudod ezt megmondani?

A keresés eredményéből kiválasztva meg kell nézni az erdei iskola honlapján a pontos címét, és összehasonlítani a nemzeti parkok keresésénél kapottakkal.

*** **4. feladat:** Vannak-e erdei iskolák a Balaton mellett? Ha igen, hol található még a képen láthatón kívül? Jelöld be a képen, és írd fel a címüket! Az egyikről írd fel, mikor fogad vendégeket!

Található például a déli parton Szántódon, kettő az északi parton: Balatonakali és Pálköve.

**** 5. feladat:** Az előző témánál megismert módszerrel nézd meg, hogy tudnál a legegyszerűbben, leggyorsabban eljutni egy általad kiválasztott erdei iskolába! Írd le az útvonalat és az adatokat (indulás, megérkezés, útiköltség stb.)

elvira.hu és Keresési feltételek-nél van Átszállás nélkül;

illetve volan.hu és Belföldi menetrend, lehet a találatokat rendezni: átszállás (jó, ha nincs),
indulási idő, utazási idő szerint.

Fórumok, csevegés

* **1. feladat:** Fejtsd meg az alábbi keresztrejtvényt a meghatározások alapján, majd válaszolj a megfejtésként megkapott fogalommal kapcsolatos kérdésekre is!

1. Egy-egy témáról itt mondhatjuk el véleményünket a neten.
2. Internetes viselkedési szabályok gyűjteménye.
3. Kötetlen, írásos beszélgetés az interneten keresztül.
4. Becenév más szóval.
5. Az egyik legelterjedtebb internetes telefonálóprogram.
6. Egy olyan beszélgetés színtere, ahol egy meghívott híres emberhez intézhetnek kérdéseket a résztvevők.
7. Erről szól egy fórum.
8. Olyan csevegés színtere, amelyben csak két felhasználó látja egymás üzeneteit (két szó, szóközzel elválasztva).
9. Ő szabályozza a fórumon való viselkedést, a hozzászólásokat.
10. Az érzelmeinket írásban kifejező jel.
11. Véleménynyilvánítás egy adott témában.
12. Az internetes kötetlen beszélgetések színtere.

1.				f	ó	r	u	m									
2.					n	e	t	i	k	e	t	t					
3.			c	s	e	v	e	g	é	s							
4.					n	i	c	k	n	é	v						
5.							s	k	y	p	e						
6.		v	e	n	d	é	g	s	z	o	b	a					
7.							t	é	m	a							
8.						p	r	i	v	á	t		s	z	o	b	a
9.			m	o	d	e	r	á	t	o	r						
10.				h	a	n	g	u	l	a	t	j	e	l			
11.	h	o	z	z	á	s	z	ó	l	á	s						
12.			c	s	e	v	e	g	ő	s	z	o	b	a			

A megfejtés:

Regisztrálás.

**** 2. feladat:** Hol, mikor kell ezt általában végrehajtani?

Ha hozzá szeretnék szólni egy témához, vagy új témát kezdeni.

Általában milyen lépései vannak ennek a folyamatnak?

Név / becenév megadása, azonosít és jelszó megadása, e-mail cím megadása.

*** 3. feladat:** Milyen tanácsokat adnál egy, a csevegéssel, fórumokkal most ismerkedő osztálytársadnak? Mire ügyeljen a „beszélgetés” közben?

Lásd a könyvben a netikettet.

***** 4. feladat:** Hol volt az első „fórum”? Mi a kapcsolata az internetes fórumokkal? Nézz utána a történelemkönyvedben, keress róla információkat az interneten!

A fórum az ókori rómaiaknál köztér, piac, nyilvános hely a városokban vásár, gyülekezés, törvénykezés céljára. A legismertebb ilyen a Forum Romanum. Kapcsolata az internetes fórumokkal: véleménycsere, beszélgetés színtere is volt.

Levelezőprogramok

*** 1. feladat:** Mire van szükség, ha (hagyományos) levelet szeretnél írni egy osztálytársadnak?

Papír, íróeszköz, boríték, bélyeg – Posta.

*** 2. feladat:** És ha elektronikus levelet szeretnél neki küldeni?

Elsősorban internetelésre, aztán valamilyen levelezőprogramra és persze saját e-mail címre.

**** 3. feladat:** Miért jobb e-mailt küldeni, mint hagyományos levelet? Soroljatok fel több okot is!

Gyors, olcsó, bármikor, bárhol elküldhető/elolvasható, egyszerre több címzettnek is.

*** 4. feladat:** Írd össze, kinek az e-mail címét ismered!

Szülők, barátok, iskola stb.

**** 5. feladat:** Írd le a saját e-mail címedet, címeidet!

Pl. Kiss.Peter@iskola.sulinet.hu, fontos, hogy helyesen legyen leírva!

Melyik része mit jelent?

Kiss.Peter : a felhasználó neve;

iskola.sulinet.hu : postafiók helye (a szolgáltató neve);

peti99 : a felhasználó (bece)neve;

freemail.hu : postafiók helye (a szolgáltató neve);

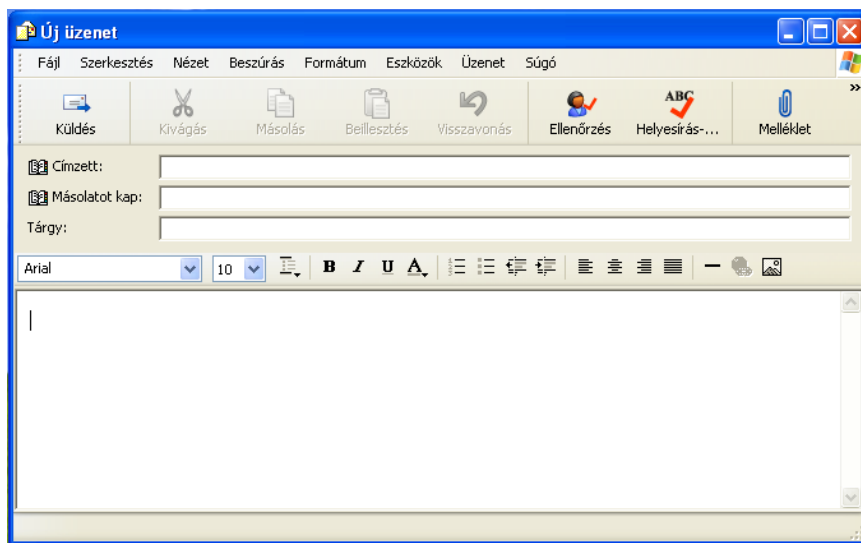
*** 6. feladat:** Az iskolában használt levelezőprogram neve

Intézménytől függő.

Tudod-e használni ezt a címedet az iskolán kívül is? (El tudod-e olvasni a leveleidet máshol is?)

Igen/Nem.

**** 7. feladat:** Mit kötelező és lehet megadni egy e-mail írásakor? Húzz nyilakat a megfelelő helyekre az alábbi képen, és írd oda: Kötelező illetve Megadható!

Kötelező: Címzett;

Lehet: Tárgy, szöveg, Másolat, Titkos másolat.

**** 8. feladat:** Mit jelent az elektronikus levelezésnél a másolat? Jelöld be a fenti ábrán, hova kell beírni azt a címet!

Az eredeti címzetten kívül másnak is elküldhetjük változatlan formában ugyanazt az üzenetet.

A Másolatot kap sorába kell írni a címet.

*** 9. feladat:** Fejtsd meg az alábbi keresztrejtvényt a meghatározások alapján, majd válaszolj a megfejtésként megkapott fogalommal kapcsolatos kérdésekre is!

1. Itt tárolódnak leveleink.
2. Akitől a levelet kapjuk.
3. Viszontüzenet a feladónak.

1.				p	o	s	t	a	l	á	d	a							
2.								f	e	l	a	d	ó						
3.								v	á	l	a	s	z						
4.	f	e	l	f	ü	g	g	e	s	z	t	é	s						
5.							m	á	s	o	l	a	t						
6.			t	o	v	á	b	b	í	t	á	s							
7.							c	í	m	z	e	t	t						
8.										e	-	m	a	i	l				
9.				t	i	t	k	o	s		m	á	s	o	l	a	t		
10.	f	e	l	h	a	s	z	n	á	l	ó	n	é	v					
11.												t	á	r	g	y			

Levélszemét.

Spam (szpem).

Ismeretlen címzettől, gyakran a téma megjelölése nélküli levelek érkeznek. A feladó általában nem magyar, és valaminek a megvételére szeretne rábeszélni.

Hogyan védekezhetünk ellene?

Nem nyitjuk meg az ismeretlen feladótól érkezett leveleket, hanem azonnal töröljük. A legtöbb levelezőszoftver lehetőséget biztosít a levélszemét valamilyen szintű szűrésére.

Levél írása – másképpen

* **1. feladat:** Döntsd el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Karikázd be ennek megfelelően az I vagy a H betűt!

Egyszerre csak egy címzettnek küldhetünk levelet.		H
A levél tárgyát mindig kötelező megadni.		H
Ha egy levelet továbbítunk, akkor annak tartalmát nem tudjuk bővíteni vagy szűkíteni.		H
Az e-mail címek nem tartalmazhatnak ékezetes betűket.	I	
Ha egy levélnek nincs tárgya, akkor az biztosan levélszemét.		H
Ha több címzettnek is küldünk levelet egyszerre, akkor azt a Másolat rovatban jelezhetjük.	I	
A válaszelevél tárgya általában a Vá: vagy Re: kifejezésekkel kezdődik.	I	
A levélszeméttel könnyen megtelhet a postaládánk.	I	
A postafiókunkban akármekkora leveleket tárolhatunk.		H
Ha a felhasználónevünket és jelszavunkat senkinek sem áruljuk el, akkor levélszemetet sem kaphatunk.		H
A többszörösen továbbított levelek gyakran levélszemetet tartalmaznak.		H

* **2. feladat:** Mit kell csinálnod, ha egy kapott levelet szeretnél tovább küldeni egy barátodnak? Jelöld be a képeken is!

Feladó: [Freemail <freemail-faq@c3.hu>](mailto:freemail-faq@c3.hu)

A Továbbítást kell választani (alsón a harmadik ikon), és beírni a címzett címét.

* **3. feladat:** Ha a kapott levél tárgya Matek volt, és ezt tovább küldjük valakinek, akkor annak a tárgya **Fwd: Matek** lesz.

** **4. feladat:** Mit kell tenned, ha válaszolni szeretnél a kapott levélre? Jelöld be ezt is!

Feladó: [Freemail <freemail-faq@c3.hu>](mailto:freemail-faq@c3.hu)

A Válasz-ra kell kattintani (az alsó képen az első ikon), és be sem kell írni a címzett címét, az az eredeti feladó lesz!

* **5. feladat:** Mi lesz a levél tárgya, ha válaszolunk a kapott levélre?

Re: Matek

Ki lesz a címzettje?

Az eredeti levél feladója.

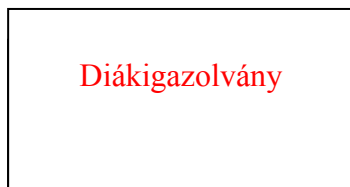
** **6. feladat:** Igaz-e, hogy másnak nem küldhetjük el ugyanezt a levelet a válaszevél megírásakor? Ha elküldhetjük, akkor hogyan tehetnéd meg?

El lehet küldeni, a Másolat-hoz kell beírni a címet, címeket.

V. Információs társadalom

Személyi és személyes adataink

* **1. feladat:** Milyen adatok találhatóak egy diákigazolványon? Jelöld be a képen!

Név, állampolgárság, születési hely, születési idő, lakcím, iskola neve, címe, diákigazolvány száma.

** **2. feladat:** Milyen személyi adatok vannak szüleid személyi igazolványában?

A plastikkártyás személyi igazolványnál: név, leánykori név, születési hely, születési idő, anyja neve, állampolgárság, személyi igazolvány száma, kiállító okmányiroda.

** **3. feladat:** Az alábbi adatok közül melyek változhatnak az életünk során? Húzd alá azokat!

Név, lakcím, születési hely, születési idő, anyja neve, személyi szám, TAJ-szám, diákigazolvány száma, állampolgárság.

* **4. feladat:** A megadott személyi számok közül melyik lányé, melyik fiúé?

Személyi szám	Fiú vagy lány?
4-060212-0003	Lány
1-991022-1354	Fiú
3-020727-1234	Fiú
2-980824-5558	Lány

**** 5. feladat:** Írd be a táblázat jobb oldalára, hogy mikor melyik igazolványra lehet szükség a következők közül: diákigazolvány, lakcímkártya, TAJ-kártya, útlevél, születési anyakönyvi kivonat, egyik sem (semmi). Vigyázz, előfordul, hogy egy igazolvány nem elég!

Utazás autóbuszon, vonaton	diákigazolvány
Fogorvosi vizsgálat	TAJ-kártya
Iskolaorvosi vizsgálat	semmi
Utazás Horvátországba	útlevél
Beiratkozás új iskolába	diákigazolvány, lakcímkártya, születési anyakönyvi kivonat
Vény kiváltása a gyógyszerértárban	semmi

**** 6. feladat:** Milyen termékeket védhet a szerzői jog?

Irodalmi művek, zeneművek (komoly és könnyűzenei egyaránt!), képzőművészeti alkotások, számítógépes programok (szoftverek).

**** 7. feladat:** Milyen programokra illenek a következő meghatározások?

- a) szabadon használható és terjeszthető (továbbadható) program. Akár meg is változtatható, és felhasználható más (saját készítésű) programban is.

Szabad szoftver.

- b) szabadon használható és terjeszthető, de nem módosítható program.

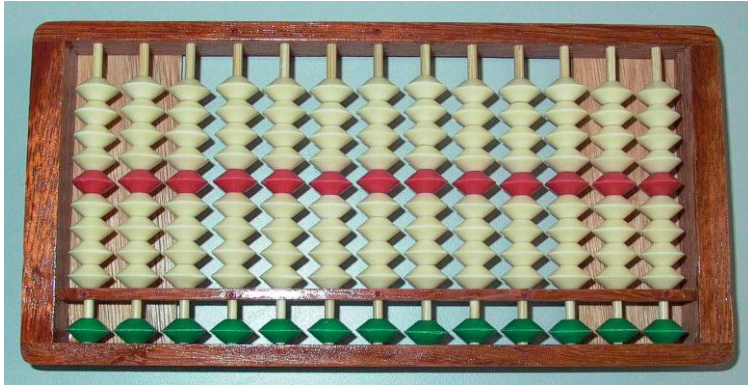
Freeware szoftver.

- c) Egy pénzért megvásárolható program ingyenes változata, de nem tartalmazza annak minden funkcióját, vagy ha igen, akkor csak korlátozott ideig használható.

Shareware szoftver.

A számítástechnika története – a kezdetek

*** 1. feladat:** Mi ennek az eszköznek a neve?

Abakusz, szorobán, szuanpan, szcsoti.

Milyen műveleteket lehet vele elvégezni?

A négy alapműveletet.

**** 2. feladat:** Használtál-e már szorobánt (vagy abakuszt)? Ha igen, mond el a többieknek, hogyan lehet vele számolni!

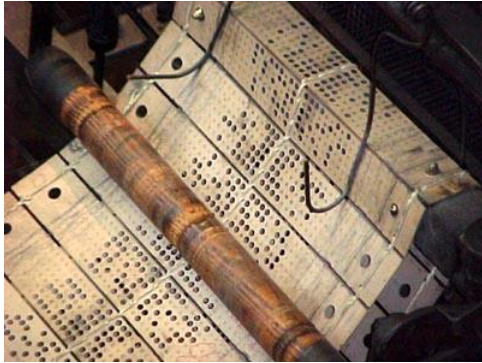
Ha egyikőtök sem tudja, keressetek róla információt az interneten! Írd le a honlapok címét, ahol találtál!

Honlapok például www.abakusz.hu; hu.wikipedia.org/wiki/Abakusz;
www.kislexikon.hu/abakusz.html Lapoda Multimédia);

*** 3. feladat:** Mi miatt (például milyen tudományágak fejlődése miatt) volt szükség mechanikus számológépekre?

Hajózás, adózás, illetve a csillagászat és a térképészet megnövekedett számítási igényei miatt.

**** 4. feladat:** Milyen eszközhöz, berendezéshez használhatták a képen látható tárgyat? Mi a neve?

Joseph-Marie Jacquard szövőszékéhez használták. Lyukkártya.

* **5. feladat:** Ki alkalmazta ennek modern változatát az 1800-as évek végén Amerikában?
Mire használta?

[Hermann Hollerith a népszámlálás adatainak rögzítésére, feldolgozására.](#)

A számítástechnika története – számítógépes generációk

*** 1. feladat:** Töltsd ki az alábbi táblázat üres celláit! A képek sorszámát is írd a megfelelő helyre! (Lehet, hogy egy helyre több kép is bekerül, de az is lehet, hogy egy sem!)

A jellemzőkhöz használd a jobb oldali táblázatban felsorolt tulajdonságokat! A táblázatba elég ezek betűjelét beírnod!

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

A.	Mechanikus gépek, négy alpművelet elvégzése
B.	Mesterséges intelligencia alkalmazása
C.	Kb. szekrény-méret, 100 000 művelet másodpercenként
D.	Személyi számítógépek létrehozása
E.	Még kisebb méret, egymillió művelet másodpercenként
F.	Kb. szobányi méret, 3-5 másodperces műveletvégzési idő

Generáció száma	Jellemző eszköz	Az eszköz képe	Időszak	Rövid jellemzés
Nulladik generáció	Lyukkártya, abakusz	3., 6.	Őskortól kb. 1940-ig	A
Első generáció	Elektroncső	5.	1940-es évek	F
Második generáció	Tranzisztor	1.	1950-es évek második fele	C
Harmadik generáció	Integrált áramkör	4.	1960-as évek	E
Negyedik generáció	Mikroprocesszor	2.	1970-es évektől napjainkig	D
Ötödik generáció			1980-as évektől kezdve	B

**** 2. feladat:** Írd be a táblázat megfelelő sorába az alábbi szavakat!

lyukkártya, Neumann János, mesterséges intelligencia, mikroprocesszor.

Ötödik generáció	mesterséges intelligencia
Elektronikus számítógép	Neumann János
Személyi számítógép	mikroprocesszor
Hollerith	lyukkártya

Magyar tudósok. Számítógépek a mindennapokban

* **1. feladat:** Figyeld meg három napig, hogy hol találkozol számítógépekkel, és mire használják azokat? Írd le tapasztalataidat!

Iskola: tanulás, oktatás; **Otthon:** házi dolgozat, levelek, játék; **Iroda:** szövegszerkesztés, tervezés; **Üzletek:** készlet nyilvántartása, számla készítése; **Bank:** ügyfelek és ügyletek nyilvántartása;

* **2. feladat:** Ki látható a képeken?

Neumann János.

*** **3. feladat:** Neumann János életének fontos európai állomásait soroltuk fel a táblázatban. Írd az egyes városnevek alá, hogy mely országban találhatóak, mivel foglalkozott ott, és jelöld be a térképen a városok helyét! Segítségül használd a földrajzi atlaszt!

Város	Berlin	Budapest	Göttingen	Zürich
Ország	Németország	Magyarország	Németország	Svájc
Tevékenység	egyetemi tanulmányok	itt született, középiskolai és egyetemi tanulmányok	matematika oktatás az egyetemen	egyetemi tanulmányok

* **4. feladat:** Hol tudnád megnézni, milyen idő van most Magyarországon? Mi lehet a legmegbízhatóbb forrás?

Az Országos Meteorológiai Szolgálat honlapja: <http://met.hu>;

**** 5. feladat:** Írd le, hogyan lehet megnézni egy kiválasztott városnál, hogy mi várható holnap, illetve a következő hét napon?

Alul a jobb oldali nyílra kattintva megjelenik az előrejelzés.

Számítógépek mindenhol! A túlzás veszélyei

*** 1. feladat:** Mi a neve a képen látható robotnak?

Asimo.

Milyen robot „ő”? Személyi robot.

Mi mindent tud, miben segíthet?

Elsősorban a tanulásban, játékban, szórakozásban lehetnek a partnerei (eszközei) az embereknek. Ezekről minimális követelmény, hogy a környezetükben hang- és képzérzékelőikkel tájékozódni és mozogni tudjanak. Segíthetnek a háztartási munkában, csomagok szállításában, és sok olyan tevékenységben, amire ma még nem is gondolunk.

*** 2. feladat:** Írd le, milyennek képzeled el a jövő robotjait, milyen feladatokra lehetnek alkalmasak?

Bízzuk a tanulók fantáziájára, hagyjuk, hogy szabadon engedjék.

VI. Könyvtár, médiainformatika

Önállóan a könyvtárban

* **1. feladat:** Írd le röviden a füzetedbe, mi a könyvtár meghatározása az Ablak-zsiráf gyermeklexikonban és a Magyar Értelmező Kéziszótárban!

Ablak-zsiráf:

A könyvtárban a könyvek úgy vannak elrendezve a könyvespolcon, hogy minden könyvet azonnal meg lehessen találni. Magyarország legnagyobb könyvtárában, az Országos Széchenyi Könyvtárban majdnem 5 millió könyv van.

Péter gyűjti a könyveket. Már 90 könyve van. Ez a 90 kötet Péter könyvtára.

Nézd meg a kölcsönkönyvtár címszót!

Magyar Értelmező Kéziszótár:

Nagyobb mennyiségű könyvnek rendszerezett (, közhasználatra szánt) gyűjteménye. / Ennek helyisége(i) vagy épülete.

* **2. feladat:** Írd le a legfontosabb viselkedési szabályokat egy könyvtárban!

Lásd a tankönyvben.

* **3. feladat:** Mit tudtok kölcsönözni az iskolák könyvtárából?

Iskolafüggő: könyv, újság, térkép, CD, DVD, kotta stb.

* **4. feladat:** Hogyan rendezted el otthon a könyveidet?

Tanulótól függően: témák szerint, méret szerint, ahogy stb.

Mit tanácsolnál annak, aki még nem rendezte el azokat?

Rendezze a könyvtárban látottak alapján, úgy a legkönnyebb később azt, amire szüksége van.

** **5. feladat:** Jelöld be az állítások mellett, melyik igaz (I), melyik hamis(H)!

Ha beiratkoztam a könyvtárba, könyveket vihetek haza.	I
A könyveket mindig határidőre vissza kell vinnem.	I
Ezeket kifizethetem, és akkor az enyémeik maradnak.	H
A könyvtárban a könyveket a beérkezésük sorrendjében teszik a polcokra.	H
Vannak olyan könyvek, amiket csak helyben lehet olvasni.	I
A könyvtárban a házi feladatomat is megoldhatom, felkészülhetek egy kiselőadásra.	I
Zenét is hallgathatok, ha akarom, akár hangosan is.	H

A könyvtár szolgáltatásai, tájékozódás a könyvtárban

*** 1. feladat:** Hol találsz verseket a könyvtárban?

[A szabadpolcos részen.](#)

*** 2. feladat:** : Hol lehetnek a könyvtárban a versek megzenésített változatai?

[Az audióvizuális részlegben.](#)

**** 3. feladat:** Mi segít jobban a keresésnél: ha a könyv címét, vagy ha a szerzőjét ismerjük?

Indokold is meg a válaszodat!

[A polcon keresve \(szabadpolcos részen\) szerző szerint vannak sorrendben. Ha van címszerinti katalógus, akkor a cím is elég.](#)

*** 4. feladat:** Hol lehet elolvasni az olvasóteremben levő könyveket?

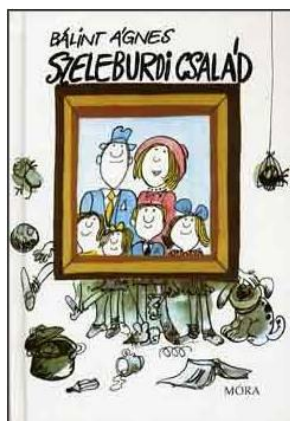
[Csak helyben, a könyvtárban. Ezeket nem lehet kikölcsönözni.](#)

**** 5. feladat:** Írd a megfelelő fogalmakat a táblázat jobb oldalára!

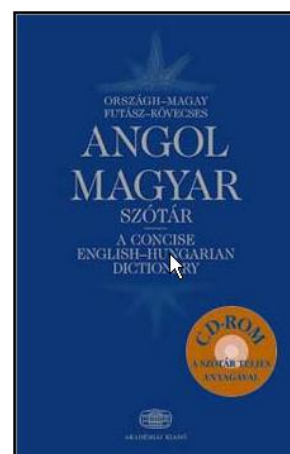
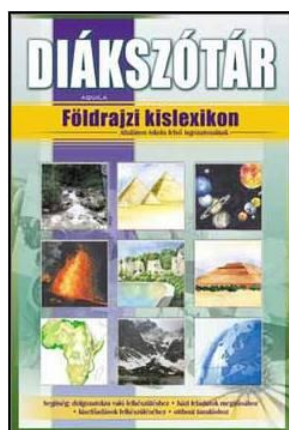
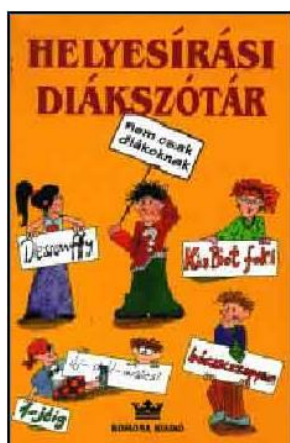
Katalógusszekrény; Iskolai könyvtár; Olvasóterem; Szabadpolcos rész; Elektronikus könyvtár.

A tankönyveket, kézikönyveket, az ismeretterjesztő irodalmat, szépirodalmat, az ifjúsági irodalmat gyűjti	Iskolai könyvtár
Csak az interneten látogatható könyvtár.	Elektronikus könyvtár
Ebben a részben találhatóak többek között a lexikonok, szótárak, újságok.	Olvasóterem
Itt a szépirodalmi és ismeretközlő művek sorakoznak, meghatározott rendben	Szabadpolcos rész
Itt keresheted a könyveket, de nem a könyvek vannak itt.	Katalógusszekrény

**** 6. feladat:** Melyik nem illik a többi közé? Indokold meg válaszodat!

A Képes gyermeklexikon, mert a többi szépirodalmi mű, az pedig szakirodalom (lexikon).

Fekete István: A Koppányi aga testamentuma, mert a többi szakirodalmi mű, az pedig szépirodalom.

*** 7. feladat:** Melyiket használjam, ha nem tudom (kösd össze a párokat):

– hogyan kell **helyesen** írni

Idegen szavak szótára;

– pontosan mit **jelent**

Szinonima szótár;

– rokon értelmű szóval kifejezni

Helyesírási kézikönyv.

**** 8. feladat:** Az alábbi katalóguscédula-minta alapján töltsd ki a táblázatot!

391 F34 Füzesiné Kazinczi Zsuzsanna – Ridzi Gizella Informatika kisiskolásoknak; az illusztrációkat Balogh Katalin készítette Bp.: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2005 – 48 p. 29 cm; 930 Ft

A mű szerzője/szerzői?	Füzesiné Kazinczi Zsuzsanna és Ridzi Gizella
A könyv címe	Informatika kisiskolásoknak
Az illusztrátor	Balogh Katalin
A könyv kiadója	Nemzeti Tankönyvkiadó
Megjelenés éve	2005
Oldalszám	48 oldal
Mérete	29 cm
Vételára	930 Ft

*** 9. feladat:** A betűrendes katalógusokban mely adatok alapján kereshető a könyv?

A betűrendi jel alapján, ami a második sorban van.

**** 10. feladat:** Hogy található meg egy könyv? Milyen jelet kell keresni a polcon?

Ez lehet a szerző, a cím, a sorozat vagy a közreműködő.

Számítógép és könyvtár

* **1. feladat:** Írd le röviden a füzetedbe, mi a könyvtár meghatározása a Wikipédiában!

<http://hu.wikipedia.org> – és (a bal szélén) a keresés-hez kell beírni: könyvtár.

* **2. feladat:** Nem találtad meg az iskola könyvtárában Benedek Elek: Többsincs királyfi és más mesék című könyvét. Hol, hogyan tudnád megkeresni?

[A MOKKA keresőjével](#) vagy [a Szirén integrált könyvtári rendszer segítségével](#).

** **3. feladat:** Próbáld meg először megkeresni a Szirén Integrált Könyvtári rendszer segítségével!

Mit kell megadni a kereséshez?

[A szerzőt \(legalább a vezetéknévét\) és a könyv címét \(legalább egy szót belőle\).](#)

Mit írnál be a kereső megfelelő soraiba?

Főcím (névelő nélkül):	
Megjelenés éve:	
Cím szava 1:	
Cím szava 2:	
Cím szava 3:	
Elsődleges szerző:	

Főcím: [Többsincs királyfi és más mesék](#)

Elsődleges szerző: [Benedek Elek](#)

Mit célszerű beállítani a találatok szűkítéséhez, pontosításához?

[A Könyvtár csoport](#)-ot (Iskolai könyvtárak), esetleg az [Adott könyvtár](#)-t és a megjelenítendő [találatok számát](#) a könnyebb áttekinthetőség érdekében.

Könyvtár csoport kiválasztása:	Összes
Adott könyvtárban keres:	Összes
A megjelenítendő találatok száma:	100

**** 4. feladat:** Próbáld meg megkeresni ugyanezt a könyvet a Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA) keresőjével! Érdemes az összetett keresőt választani! Mit célszerű beállítani a találatok szűkítéséhez, pontosításához?

Dátum:	Nyelv:	Típus:
-	bármí	bármí
mint Szerző		
☒ és ☐ vagy ☐ de nem		
mint Cím		

A **Lelőhelyet** (melyik könyvtárban keresse), illetve a **Típust** (csak könyvet).

Lelőhely:
bármí
Keres

***** 5 feladat:** Meg van-e vajon ez a könyv a Magyar Elektronikus Könyvtárban? Ha igen, milyen fájlformátumokban?

A Lelőhelynél rögtön kiválasztható a MEK, de ilyenkor a **Típus** ne könyv legyen, hanem **számítógépes fájl** (vagy **bármí**). 2008. márciusában megvolt. És akkor létezett hangoskönyv változatban is (mp3)!

Felkészülés a könyvtárban egy kiselőadásra

*** 1. feladat:** Ez az osztályozási rendszer segít tájékozódni, keresni a szakirodalomban:

[Egyetemes Tizedes Osztályozás; ETO.](#)

**** 2. feladat:** Felkészülés közben könyveket olvasva találkozatsz ezekkel a rövidítésekkel.

Vajon melyik mit jelent? Töltsd ki a táblázatot!

ritk.	ritkán használatos
nép.	népies
irod.	irodalom
isk.	iskola(i)
műv.	művészetek
tört.	történelem

Ha valamelyiket nem ismered, és osztálytársaid, barátaid sem tudják, nézz utána a Magyar Értelmező Kéziszótárban!

*** 3. feladat:** Az előadás megírásakor néhány szó múlt idejű alakjában nem vagy biztos. Hol keresheted meg azokat?

[A Helyesírási szótárban.](#) (Helyesírási tanácsadó szótár, A magyar helyesírás szabályai)

**** 4. feladat:** Milyen lexikonból tudhatod meg a választ a következő kérdésekre az előadásodhoz?

– Milyen állat a zerge? Hol él, mit eszik?

[Természettudományi lexikon](#)

– Élnek-e farkasok Magyarországon?

[Természettudományi lexikon](#)

– Hány húrja van a citerának?

[Zenei lexikon](#)

– Mi az a dödölle?

[Néprajzi lexikon](#)

– Hány lába van a százlábúnak?

[Biológiai lexikon](#)

**** 5. feladat:** Hol nézheted meg, mit jelentenek a következő szavak? Írd le a jelentésüket!

Idegen szavak és kifejezések szótára

- aritmetika : Számtan;
- blamázs : baklövés, felsülés;
- karikatúra : gúnyrajz, túlzás-torzítás;
- krokett : angol gyeplabda-játék/henger alakú sült burgonya v. zöldség;
- spongya : szivacs;
- zoológus : az állattan tudósa, kutatója.

*** 6. feladat:** Kiselőadás írásakor mit kell tenni, ha egy könyvből, illetve egy honlapról szeretnél idézni?

Könyvből: idézet idézőjelek között, a szerző és a cím feltüntetésével (esetleg fejezet/oldalszám megadásával);

Honlapról: a honlap címével (hivatalosan URL), pl. <http://www.dfmk.hu/~gyerek/> – ez a zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárának honlapja.

Könyvtárak és az Internet

*** 1. feladat:** Ha nincs meg egy könyv, amire szükség lenne, milyen lehetőségeid vannak?

Könyvesbolt – megvásárlás; barát/osztálytárs – elkérés; iskolai könyvtár – kölcsönzés;
interneten Magyar Elektronikus Könyvtár;

Ha nincs meg így, akkor lehet keresni (MOKKA, Szirén), hogy melyik könyvtárban van meg.

**** 2. feladat:** Kik írták az alábbi könyveket? Melyik könyvtárban találhatóak meg? Írj legalább három helyet!

Melyik keresőprogrammal illetve programmal érdemes keresni a válaszokat?

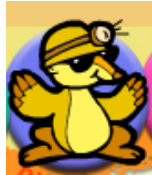
A szerzőhöz jó bármelyik keresőprogram, a könyvtárakhoz a Szirén.

Könyv címe	Szerzője / szerzői	Könyvtárak
Kalandozás betűországban	Csukás István	Brennbergbánya: Általános Iskola; Csongrád: Síp Utcai Ált. Iskola; Nagykőrös: Petőfi Sándor Ált. Iskola;
Ablak-zsiráf	Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes	Ajka: Molnár Gábor Ált. Isk.; Akasztó: Általános Iskola; Budapest: Arany János Ált. Isk.;
Hangszerek kislexikona	Törőcsik Attila	Debrecen: Arany János Általános Iskola; Kaposmérő: Községi és Iskolai Könyvtár Szeged: Rókusi Általános Iskola;
Tesz-Vesz szótár	Scarry, Richard	Balatonalmádi: Györgyi Dénes Ált.Isk.; Budapest: Janikovszky Éva Ált. Iskola; Eger: Dr. Kemény Ferenc Ált. Isk.;

*** 3. feladat:** Milyen érdekességek várnak az olvasnijo.hu oldalon? Írd a képek alá!

Olvasnivaló

Diafilm

Játékok

Írj fel két-két mesét, mondókát és verset, amit itt találtál!

Mesék: Arany László Az őzike; A kis ködmön; Móra Ferenc Szépen szóló muzsika;

Mondókák: Bokrétaöntöző, Május; Süssünk, süssünk valamit

Versek: Kormos István Vackor-történetei; Fazekas Mihály: Lúdas Matyi (részletek); Petőfi Sándor Anyám tyúkjá.

*** 4. feladat:** Látogass el a Neumann-házba! Ha nem jut eszedbe a címe, a könyvben megtalálod! Hogyan juthatsz el oda? Írd ide, nehogy elfelejtsd!

neumann-haz.hu; számítógéppel az interneten.

**** 5. feladat:** Írj le három író, költő, akiket ismersz azok közül, akik megtalálhatóak a Digitális Irodalmi Akadémia oldalán!

A tanulótlól függ, például Csukás István, Lázár Ervin, Nemes Nagy Ágnes.

Kik azok a kortárs magyar írók, költők, akiktől már olvastál valamit? Írd le a művek címét is!

A tanulótlól függ.

Például (mind létezik digitalizált formában is): Csukás István Mirr-Murr, a kandúr; Lázár Ervin A kisfiú meg az oroszlánok; Nemes Nagy Ágnes Az aranyecset (versek, mesék).